



ВОДИЧ КРОЗ ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР

УНИВЕРЗАЛНИ КЉУЧ

Публикација Фонда ISAC „Водич кроз Партнерство за мир“, прво је такво издање у Србији, објављено са циљем да на јасан, сажет и разумљив начин домаћим читаоцима представи основне принципе, појмове, изазове и предности учешћа у Програму Партнерство за мир

Водич кроз Партнерство за мир недавно је представљен у Медија центру у Београду. Публикација на једноставан и практичан начин објашњава све могућности које с уласком у Програм Партнерство за мир стоје на располагању нашој држави и друштву у целини.

Реч је о делу фонда ISAC (Центар за међународне и безбедносне послове), насталом у сарадњи са Министарством одбране Републике Србије, чије је објављивање подржало и Министарство спољних послова Краљевине Холандије и Амбасада те земље у Београду. Аутори *Водича* су Срђан Глигоријевић и Ђорђе Петровић.

■ ДВА ЦИЉА

На уводној страни „Водича кроз Партнерство за мир“ министар одбране Драган Шутановац подсетио је да је наша земља у последњој години остварила два битна спољнополитичка циља која се односе на процес интеграције у савремене оквире међународне сарадње. Пријем у Партнерство подразумева приступ Србије широком политичко-безбедносном форуму и практичним иницијативама, које јој пружају могућност за улогу поузданог чиниоца регионалне и међународне безбедности.

Поред тога, Србија је парафирала и Уговор о стабилизацији и придруживању са Европском унијом, чиме су створени услови за бржи економски и друштвени напредак државе. Тим корацима добијен је универзални кључ за многа врата, првенствено за помоћ и подршку у транзицији и реформи друштва. Будући кораци које би Србија требало да чини у Партнерству подразумевају активно

укључивање у политички дијалог и интензиван процес практичне сарадње. Стога *Водич*... представља битан допринос како бољем схватању процеса који земљу чекају на путу интеграција, тако и конструктивном усмеравању будућег ангажовања Србије у Партнерству за мир.

Циљ *Водича*, према речима председника фонда ISAC, Павла Јанковића, јесте да се јавности у Србији на јасан начин представи Програм Партнерство за мир, ради бољег разумевања процеса интеграција. Он је на конференцији за новинаре истакао и да је сам рад на публикацији представљао „добар пример сарадње владиног и невладиног сектора“.

Водич, прво такво издање у Србији, намењен је да на јасан, сажет и разумљив начин представи читаоцима у Србији основне принципе, појмове, изазове и предности учешћа у Програму.

Председник фонда ISAC је у уводном делу *Водича* истакао да је Партнерство саставни део механизма транзиције и модернизације система одбране, али и друштва у целини. За тренутак у коме се налази Србија, у садржаје, поступке и механизме транзиције и интеграције, упућен је недовољан број стручњака и доносилаца одлука. Да би се поменути процеси успешно спровели, неопходно је не само да се тај круг прошири већ и да укључи различите делове домаће јавности. Неразумевање и предрасуде, проценује Јанковић, пратиле су процес транзиције и интеграције у свим државама централне и источне Европе и често стварале отпор и међу елитама и међу грађанима. Стога он закључује да се само интензивним и разумљивим информисањем у тим областима може обезбедити преовлађујућа подршка настојањима државе да својим грађанима и себи сачини одговарајуће место међу осталим чланицама европске и евроатлантске заједнице, и целокупном друштву обезбеди напредак.

■ ОДЛУКЕ ЗАСНОВАНЕ НА АРГУМЕНТИМА

Помоћник министра одбране за политику одбране мр Душан Спасојевић у *Водичу* истиче да само чланство у Партнерству није довољно за остварење свих циљева политике одбране и трансформације Војске Србије. У складу са потребама и могућностима Србије, неопходно је користити стабилне и јаке механизме Партнерства ради унапређења безбедности и промовисања националних инте-

ФОНД ISAC

Фонд Центра за међународне и безбедносне послове – ISAC јесте независна, непрофитна и невладина институција која се бави унапређивањем европске и евроатлантске интеграције Србије, осмишљавањем нове српске спољне политике, унапређивањем регионалне сарадње у југоисточној Европи и проучавањем широког спектра питања из области спољне и безбедносне политике.

реса и вредности на међународном плану, већ изграђених потенцијала система одбране у научно-технолошком и економском смислу, као и ефикасног усглашавања и координације ангажмана за заједничко деловање у билатералним и мултилатералним оквирима. Сам *Водич*, сматра Спасојевић, доприноси да будуће одлуке у вези са ангажовањем Србије у Програму ПзМ буду засноване на реалним аргументима и чињеницама.

Један од аутора, Срђан Глигоријевић, каже да је полазна идеја за настанак публикације била да се домаћој професионалној, стручној, али и широј јавности представе чињенице које се односе на настанак, развој и структуру Северноатлантске алијансе, те сви облици партнерства, сарадње и дијалога које је та организација успоставила са државама ван њеног оквира и са другим међународним организацијама.

– У том смислу посебно детаљно обрађен је Програм Партнерство за мир, којем је Србија позвана да приступи на самиту НАТО-а у Риги, 29. новембра 2006. године. Нарочита пажња посвеће-

ДОБРА САРАДЊА СА КФОРМ

На конференцији за новинаре на којој је представљен „Водич кроз Партнерство за мир“, министар одбране Драган Шутановац је подсетио да је, када је реч о чланству наше земље у Партнерству, Србија завршила Презентациони документ, али још није потписан Безбедносни споразум, што је оценио као лоше. Ипак, захваљујући добрим односима са чланицама Партнерства, у билатералној сарадњи то се превазилази. Шутановац је истакао да је непотребно наметање расправе о чланству Србије у НАТОу, будући да у оквиру њеног чланства у Партнерству постоје бројне могућности за сарадњу.

Када је реч о Косову, министар Шутановац је нагласио да Министарство одбране разматра и најгоре сценарије у случају једностраног проглашења независности, али и да је убеђен да ће Кфор и НАТО интервенисати у мери у којој је неопходно да се спречи дестабилизација региона. Он је додао и да би свака војна активност Србије, која би била усмерена против Кфора, била осуђена на пропаст.

Министар Шутановац је рекао да у Министарству одбране постоји расположење да се припадници војног санитета, у саставу норвешког контингента, упуте у мировну мисију у Авганистан, за шта се пријавио велики број војних лекара из целе Србије. Он је оценио и да је већина у Влади Србије опредељена за слање припадника Војске Србије у мировне операције, о чему ће, у крајњој инстанци, одлучивати Скупштина. Србију тренутно у мировним операцијама са мандатом Уједињених нација у Конгу, Либерiji и Обали Слоноваче представља 16 припадника, ангажованих на дужностима војних посматрача и на санитетским пословима.

на је досадашњем прегледу односа НАТОа и Републике Србије, али и могућностима даљег развоја те сарадње. С обзиром на то да учешће у Програму Партнерство за мир представља једно од најзначајнијих опредељења у спољној и безбедносној политици Србије, а да се истовремено о самом Програму код нас недовољно зна, наметнула се потреба стварања једног оваквог *Водича* – каже Глигоријевић.

Зато је фонд ISAC, у сарадњи са Министарством одбране Републике Србије и уз подршку Министарства спољних послова Краљевине Холандије, одлучио да приступи изради и објављивању једног таквог издања. Пројекат је потврдио неопходност и ефикасност сарадње војних и цивилних институција, истовремено и оних владиних и невладиних, у заједничким напорима да се Србија на темељнији начин припрема и учествује у савременим безбедносним интегративним оквирима који јој се нуде. У том смислу значајна је стручна сарадња коју су остварили аутори *Водича* – Срђан Глигоријевић из фонда ISAC и мајор Ђорђе Петровић из Министарства одбране Републике Србије.

– Важно је истаћи да се *Водич* ни на који начин не може сматрати изразом „пропаганде“ Северноатлантске алијансе, већ он искључиво одражава потребу да се представљањем објективних чињеница превазиђе пословични недостатак информација о неким важним темама за безбедност наше државе и читавог региона, али и о месту и улози Србије у ширем безбедносном контексту, без сугерисања облика њене даље сарадње са Северноатлантском алијансом – каже Глигоријевић.

„Водич кроз Партнерство за мир“ на 129 страна одговара на питања шта је то НАТО, а шта Партнерство за мир; које је још облике партнерства, сарадње и дијалога НАТО развио; шта чини учешће једне државе у Партнерству; како једна држава постаје чланица НАТОа; шта је до сада постигнуто у сарадњи Србије и НАТОа; како би могло да изгледа учешће Србије у Партнерству...

Публикација је бесплатна и штампана у тиражу од 25.000 примерака. ■

Снежана ЂОКИЋ
Снимимо Д. БАНДА